

Pécsi Ítéltábla

Az ügy száma: Mf.I.30.045/2020/7. szám

A felperes:

felperes (cím1)

A felperes képviselője:

Név2 ügyvéd (cím2)

A III. rendű alperes:

alperes3 (cím3)

Az alperes képviselője:

Név4 ügyvéd (cím4)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

felperes 32. és a III. rendű alperes által 33. sorszámkok alatt

A per tárgya:

közalkalmazotti jogviszony jogellenes megszüntetése

Az elsőfokú bíróság:

Bíróság1 31.M.70.001/2020/31.

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét úgy pontosítja, hogy a III. rendű alperes köteles a felperes részére az elsőfokú ítéletben írt összegű elmaradt jövedelem megfizetésére.

Az így pontosított ítéletet részben megváltoztatja, és kötelezi a III. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek tizenöt napon belül további 54.000 (ötvennégyezer) forintot.

A keresetet ezen felüli részében tekinti elutasítottnak.

Mellőzi a III. rendű alperesnek a felperes javára elsőfokú perköltségben marasztalását, és kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a III. rendű alperesnek tizenöt napon belül 300.000 (háromszázezer) forint elsőfokú eljárásban felmerült részperköltséget.

A III. rendű alperest a Bíróság1 Gazdasági Hivatala felhívására terhelő állam által előlegezett költség összegét 2.740 (kettőezer-hétszáznegyven) forintra leszállítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a III. rendű alperesnek tizenöt napon belül 62.500 (hatvankettőezer-ötszáz) forint másodfokú eljárásban felmerült részperköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2003. augusztus 15. napjától állt közalkalmazotti jogviszonyban az alperes jogelődjének lengyeli

tagintézményében. Végzettsége szerint földrajz-rajz szakos általános iskolai tanár, földrajz szakos középiskolai tanár, emellett pedagógia szakot végzett, pedagógia- pszichológia szakvizsgával rendelkezik, komplex rehabilitációs mentor, rendszerinformatikus, szaktanácsadó földrajz és természetismeret szakterületen, továbbá mesterpedagógus. 2015. szeptembertől kollégiumi nevelőtanár munkakörbe helyezték, de nagyobb számban középiskolai órákat tartott ténylegesen, a kötelező óraszama heti 18 óra volt. A lengyeli tagintézményben az utolsó érettségiző osztály a 2017-2018-as tanévben végzett, ezzel párhuzamosan a közismereti tantárgyak száma jelentősen csökkent.

- [2] A munkáltató Név5 2018. augusztus 16. napján létesített közalkalmazotti jogviszonyt, aki a 2018-2019-es tanévben heti 2 óra angolt tanított, és 20 óra kollégiumi nevelőtanári órát látott el. Név6 2018. augusztus 27. napjától került alkalmazásra, aki heti 17 óra szakmai tárgyat és 7 óra természetismeret órát tartott. Az ugyanezen naptól alkalmazott Név7 heti 24 óra fejlesztő órát kapott. A felperes rendelkezett a fejlesztő óra és a kollégiumi nevelőtanári feladat ellátásához szükséges képesítéssel, a korábbi tanévekben ilyen órákat tartott.
- [3] A munkáltató 2018. augusztus 23. napján tájékoztatta a felperest a közalkalmazotti jogviszonya várható megszüntetéséről. Mivel a felperes élt a másik munkakör felajánlásának lehetőségével, a munkáltató megkereste a fenntartót, akinek a válasza szerint a fenntartásában lévő intézményekben a felperes által betölthető munkakör nem volt. Erre tekintettel szüntette meg az alperes a felperes közalkalmazotti jogviszonyát 2018. szeptember 6. napján felmentéssel azzal az indokkal, hogy az előző tanévben érettségizett az utolsó szakgimnáziumi osztály, ilyen jellegű képzést a folyamatos tanulóihiány miatt nem lehetett indítani, ezért az iskolában már nincs sem földrajz-, sem rajzoktatás, más jellegű órákat pedig a tanári kar létszámára tekintettel nem lehet a felperesre osztani.
- [4] A felperes módosított keresetében a közalkalmazotti jogviszonya jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményeként 866.600 forint elmaradt jövedelem, személyiségi jogai, így becsületének és jóhírnevének megsértése miatt 3.000.000 forint sérelemdíj, továbbá 409.763 forint kártérítés megfizetésére kérte kötelezni a III. rendű alperest, amelyből az állskereséssel járó gépjárműköltség 216.017 forint, a parkolási költség 3.350 forint, a telefonköltség 20.007 forint, az időarányos cafeteria-juttatás 54.000 forint, a szolgálati lakásból való kiköltözés költsége 43.000 forint, a szolgálati lakás kifestésének költsége 11.819 forint, a nyomtatási költség 6.000 forint, a postaköltség 5.750 forint és a karácsonyi csomag értéke 5.000 forint.
- [5] Álláspontja szerint a közalkalmazotti jogviszonyának megszüntetésére munkáltatói jogkör hiányában a lengyeli iskola igazgatója nem volt jogosult. A III. rendű alperes megsértette továbbá a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 30/A. §-30/D. §-ának a másik munkakör felajánlására vonatkozó rendelkezéseit. Emellett a felmentés indoka nem volt valós és okszerű, hiszen a jogviszonyának megszüntetésével párhuzamosan felvett olyan tanárokat, akiknek az óráit ő is meg tudta volna tartani. Valójában a közalkalmazotti jogviszonyát az igazgatói állásra benyújtott pályázata miatt szüntette meg a munkáltató, ezzel a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 6. § (2) bekezdésébe ütközően járt el.
- [6] A III. rendű alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Előadása szerint az alapító okiratban foglaltaknak megfelelően az iskola igazgatóját megillette a munkáltatói jogkör gyakorlása, és a Kjt., valamint az Mt. vonatkozó rendelkezéseit megtartotta. Amíg az igazgatói pályázat elbírálása folyamatban volt, nem dőlt el, hogy a felperes közalkalmazotti jogviszonyának megszüntetése szükséges-e vagy sem. A közalkalmazotti jogviszony megszüntetésének indoka valós és okszerű volt, hiszen évek óta egyre nehezebb volt a felperesnek szakos órát biztosítani. A felmentés ténye önmagában nem jelent személyiségi jogi jogsértést, indokolása pedig nem volt sem becsület-, sem jóhírnévsértő. A vagyoni

kárigény körében a felperes nem bizonyította egyrészt a kártételek felmerülését, másrészt a felmentéssel való okozati összefüggésüket. A szolgálati lakást a lakásbérleti szerződés alapján kellett üresen és tisztán visszaadni. A cafeteria-szabályzat szerint nem volt jogosult a felperes a felmentési idő alatt a juttatásra, a karácsonyi csomag nyújtása pedig az igazgató diszkrecionális jogkörébe tartozott.

- [7] Az elsőfokú bíróság a felmentést lényegében az arra jogosulttól származónak tekintette. A felperes közalkalmazotti jogviszonya megszüntetését azonban jogellenesnek minősítette a Kjt. 2.§ (3) bekezdése folytán alkalmazandó Mt. 64. § (2) bekezdése alapján, mivel a 2018-2019-es tanévre felvett Név8 20 óra kollégiumi nevelőtanári óráját és Név7 24 óra fejlesztő óráját a felperes el tudta volna látni, az azokhoz szükséges végzettséggel rendelkezett, és a korábbi tanévekben végzett ilyen tevékenységet. Ezért a felmentés indoka részben nem volt okszerű. A megfelelő másik munkakör felajánlásának lehetőségét az alperes a Kjt. 30/A. §-a alapján megvizsgálta, azonban a fenntartó az összes agrárképző intézmény tekintetében nemleges választ adott a felperes további közalkalmazotti foglalkoztatására vonatkozóan, tehát ebben a körben a munkáltatót mulasztás nem terhelte.
- [8] A jogellenes felmentés okán kötelezte az elsőfokú bíróság az alperest a felperes elmaradt jövedelmének kártérítés címén történő megfizetésére az Mt. 82. § (1) és (2) bekezdése alapján. Ennek összegét 866.600 forintban határozta meg, amelyet az alperes nem vitatott. A sérelemdíj iránti igényt alaptalannak találta ugyanakkor, mert önmagában a felmentés a becsület és jóhírnév megsértésének megállapítására nem volt alkalmas. A felperes által hivatkozott anyagi és erkölcsi kár, amely abban nyilvánult meg, hogy nehezen talált munkát, és jövedelme alacsonyabb lett, érvelése szerint vagyoni kárként volt érvényesíthető, a sérelemdíj körében nem. A magasvérnyomás-betegségnek a jogviszonya jogellenes megszüntetésével fennálló okozati összefüggését nem bizonyította a felperes. Ugyanígy nem bizonyította a gépjármű-, parkolási, telefon-, nyomtatási és postaköltség összegét, valamint ezek munkakereséssel való okozati összefüggését sem. A szolgálati lakás bérleti szerződése szerint a lakás üresen és tiszta állapotban történő átadása a bérleti szerződés megszűnésével mindenképpen kötelezettsége lett volna a felperesnek, emellett ennek összegét sem bizonyította. Nem igazolta továbbá a karácsonyi csomag juttatásának kötelezettségét és összegét. A cafeteria-szabályzat szerint ebéd támogatást nyújtott a munkáltató, azonban nem állapítható meg, hogy a felperes az étkezést a jogviszonya fennmaradása esetén is bizonyosan igénybe vette volna. A perköltségről annak figyelembevételével rendelkezett, hogy a felperes a per fő tárgya tekintetében pernyertes lett.
- [9] Az elsőfokú ítélettel szemben mindkét fél fellebbezést terjesztett elő.
- [10] A felperes fellebbezésében az elsőfokú határozat részbeni megváltoztatását kérte oly módon, hogy az alperest terhelő marasztalás összegét emelje fel a másodfokú bíróság 866.600 forintról 4.233.363 forintra, mert az első fokon meg nem ítélt 3.000.000 forint sérelemdíj és 366.763 forint dologi kár megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Emellett az elmaradt illetménye számítási hiba folytán nem 866.600 forint, hanem 973.168 forint, az összeget így kérte kijavítani. Kérte továbbá a perköltséget a teljes pernyertessége alapján meghatározni és másodfokú perköltségben marasztalni az alperest.
- [11] Hivatkozása szerint az elsőfokú eljárásban már igazolta, hogy az Agrárminisztérium fenntartásában lévő iskolákban volt hat általa is betölthető álláshely, illet azonban nem ajánlott fel részére az alperes. A felmentése az elsőfokú bíróság megállapítása szerint is jogszerűtlen volt, azzal az alperes kárt okozott számára, amelyet a nem vagyoni hátrányt kompenzáló sérelemdíjjal együtt köteles megtéríteni. Sérelmezte, hogy az elsőfokú eljárásban részletesen kifejtett érvei ellenére nem teljesítette maradéktalanul az elsőfokú bíróság a keresetét. Megismételte, hogy 34 év pedagógusi pályája alatt két munkahelye volt, folyamatosan tanult, elismert szakember volt 1., 2. és 3., megyében általános iskolai és

középiskolai mesterpedagógus szaktanácsadóként. A jogellenes felmentés miatt megszűnt a Nemzeti Pedagógus Kar ... Megyei Szervezeténél az elnökségi tagsága, az Oktatási Hivatal Pedagógiai Oktatási Központjánál a mesterpedagógus szaktanácsadói tevékenysége és a Nemzeti Pedagóguskar Szaktanácsadói Tagozatának ... Megyei Koordinátor státusza. Tudományos kutatásokat végzett, önálló publicisztikát írt, tankönyveket lektorált. Mivel szeptember folyamán, a tanév megkezdését követően kellett új munkahelyet keresnie, a státuszok betöltöttsége miatt 60 oktatási intézményben elutasították, ez sérelmes volt számára. Állami helyen elhelyezkedni nem tudott, csupán egy alapítványi iskolánál, a korábbinál hátrányosabb feltételek mellett. 2019-ben újabb álláskeresés során 36 oktatási intézménynél jelentkezett, de csak 4. megyében talált megfelelő munkát. Mindezeket annak ellenére kellett átélnie, hogy az alperesi iskola hírnevét 8 lektorált könyvvel öregbítette. Mivel a munkáltatójához és a környezetéhez kötődött, testileg-lelkileg megviselték a történetek, depressziós lett, magasvérnyomás-megbetegedésben szenved azóta is, édesanyja emiatt agyvérzést kapott. Álláspontja szerint a kárigényének egyes tételeit bizonyította, illetőleg azokra bizonyítási indítványt terjesztett elő. Az oktatási központok megkeresésére vonatkozó indítványának teljesítését az elsőfokú bíróság indokolatlanul mellőzte, továbbá köztudomású tényeket nem fogadott el (telefon-, posta-, utazási és parkolási költségek, távolságok). Véleménye szerint a pertárgy értékét és a pernyertesség arányát sem jól számította ki az elsőfokú bíróság, így magasabb összegű elsőfokú perköltségre jogosult, egyúttal kérte a másodfokú eljárási költségei megtérítését.

- [12] A III. rendű alperes a felperes fellebbezésére tett ellenkérelmében annak elutasítását kérte, mert véleménye szerint nem felel meg a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 371. §-ában írtaknak. Nem jelölt meg ugyanis konkrét anyagi vagy eljárási jogszabálysértést, korábbi tényállításait ismételte meg, illetőleg új, figyelembe már nem vehető tényállításokat tett.
- [13] Egyúttal a III. rendű alperes is fellebbezést terjesztett elő az elsőfokú ítélettel szemben annak a Pp. 381.§-a alapján történő, nem orvosolható lényeges eljárási szabálysértés miatti hatályon kívül helyezése iránt. Véleménye szerint a felperes kereseti kérelme nem felelt meg a Pp. 170. és az 521.§-ában írtaknak, mert a kereseti kérelem tételeit jogcímenként és összecszerűen kellett volna levezetnie, amit elmulasztott megtenni. A 2020. október 29-i keresetleszállítása pedig a Pp. 215.§ és az 521. § (1) bekezdése szerinti követelményekkel ellentétes volt, hiszen az új munkaszerződése az eljárás kezdetén rendelkezésére állt, így az elmaradt jövedelmét már ekkor pontosan ki tudta volna számolni. A felperes perbeli magatartása a Pp. 4.§ (1) bekezdésébe ütközött. Az elsőfokú bíróság pedig azzal, hogy e hiányos nyilatkozatokat elfogadta, megsértette a perkoncentráció Pp. 6.§-ában foglalt elvét. A felperes az érdemi tárgyalási szakban leszállított keresete tárgyában pervesztesnek minősül, ezért téves az elsőfokú bíróság perköltség-viselésre vonatkozó rendelkezése. A másodfokú eljárásra perköltségigénnyel élt.
- [14] A felperes a III. rendű alperes fellebbezésére tett, ellenkérelemnek tekinthető észrevételében arra hivatkozott, hogy a 2019. augusztusi bérjegyzéket korábban csatolta, és annak összegét tévedésből nem vette figyelembe. 2019. február 11-én már jelezte a szaktanácsadói végzettségéhez kapcsolódóan betöltött társadalmi funkcióit és tevékenységeit, azok igazolását csatolta.
- [15] A felperes fellebbezése kisebb részben alapos, a III. rendű alperes fellebbezése alaptalan.
- [16] Elöljáróban rögzíti a másodfokú bíróság, hogy mivel a korábbi I. rendű alperes, az Név9 az Név10, a korábbi II. rendű alperes szervezeti egységeként jogképességgel nem rendelkezett, a Bíróság a 3.M.118/2018/28/I. számú végzésével az I. rendű alperest a perből elbocsátotta. A II. rendű alperes 2020. július 1. napján jogutódlással megszűnt, jogutóda a III. rendű alperes. Ezt a Bíróság 31.M.70.001/2020/21/I. számú végzésével állapította meg, és az ítéletet a III.

rendű alperessel szemben fenntartott, illetve pontosított kereset alapján hozta meg. Ezért volt szükség az elsőfokú bíróság ítélete rendelkező részének a pontosítására a Pp. 353. §-a szerint.

- [17] Lényeges eljárási szabálysértésre hivatkozás miatt a másodfokú bíróság először a III. rendű alperes fellebbezését vizsgálta. A felperes valóban pontatlanul terjesztette elő a kereseti kérelmét, tartalma nem felelt meg a Pp. 170. és az 521. §-aiban írt követelményeknek, ezért azt bírói felhívásra több ízben pontosította. Emellett felhívás nélkül is folyamatosan beadványokat nyújtott be a Pp. 203. § (1) bekezdésébe ütköző módon. Ugyanakkor a bírói pervezetés folytán a felperes kereseti kérelme olyan mértékben pontossá és értelmezhetővé vált, hogy elbírálásra alkalmas lett, a jogalap és a keresettel érvényesített jog [Pp. 7. § (1) bekezdés 8. és 11] megállapítható volt belőle. Így a III. rendű alperes felismerhette, hogy milyen tények és milyen jogviszony alapján, milyen jogot érvényesít vele szemben, továbbá tételenként milyen összeget követel tőle a felperes, azaz tudhatta, hogy milyen igény ellen kell védekeznie. A követelésre érdemben reagált, és érdemi védekezést terjesztett elő.
- [18] Az is kétségtelen tény, hogy a 2020. október 29. napján, a per érdemi szakában megtartott tárgyaláson a felperes a Pp. 7. § (1) bekezdés 12.b) pontjával és a Pp. 215. § (1) bekezdésében írtakkal ellentétesen szállította le a keresetét. A keresetváltogatás engedélyezését szabályszerűen nem kérte a Pp. 217. §-a szerint, ezért azt a Pp. 218. § (1) bekezdése alapján vissza kellett volna utasítani. Egyetértett ebben a körben a másodfokú bíróság a III. rendű alperes fellebbezésével annyiban, hogy a felperesnek nyilvánvalóan rendelkezésére álltak már a 2020. június 23. napján lezárt perfelvételi szakban azok az adatok, amelyekből az elmaradt jövedelme kiszámítható volt, hiszen az új munkaviszonyát a Alapítvány 2018. november 12. napján létesítette, és az 2019. augusztus 31. napjáig állt fenn. A keresetváltogatás ugyanakkor kizárólag az elmaradt munkabérére vonatkozott, amikor a korábbi 1.766.400 forintról 866.600 forintra szállította le a keresetét. Arra a III. rendű alperes érdemben nyilatkozni tudott: a leszállított keresetet jogalapjában vitatta, de az elmaradt jövedelem összegére vonatkozó számításokat nem. (Bíróság 31.M.70.001/2020/31. számú jegyzőkönyv). A III. rendű alperes a keresetleszállítást nem érezte a jogai megsértésének, és eljárási kifogást nem terjesztett elő.
- [19] A másodfokú bíróság megítélése szerint a keresetleszállítással a III. rendű alperes nem került hátrányosabb helyzetbe, ezért nem szükséges az elsőfokú eljárás megismétlése. Az eljárási szabálysértés nem volt lényeges, az ügy érdemi eldöntésére nem hatott ki, tehát a másodfokú bíróság a Pp. 381. §-ának alkalmazását nem tartotta indokoltnak. Helyesen hivatkozott ugyanakkor arra a III. rendű alperes, hogy a pervezetesség-pernyertesség arányának megállapításakor a keresetleszállításra nem lehet figyelemmel lenni, az előterjesztett teljes összeget kell számításba venni a költségviselés meghatározásakor. A perköltség részletes számítására az ítélet végén tér ki a másodfokú bíróság.
- [20] Habár a felperes fellebbezési kérelme megsértett jogszabályhelyet nem tartalmaz, annak indokolásából a jogi érvei kitűnnek, így a minimális tartalmi követelménynek megfelel. A felperes lényegében a Pp. 369.§ (3) bekezdés a), b) és c) pontja szerinti felülbírálati jogkörök gyakorlását kérte a másodfokú bíróságtól az elsőfokú eljárásban előterjesztett érvei alapján. A felperes fellebbezését ezért a másodfokú bíróság elbírálásra alkalmasnak ítélte, és a Pp. 383. § (1) bekezdése szerint az ügy érdemében döntött.
- [21] A felperes fellebbezése kapcsán a rendelkezésre álló peradatok alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást kiegészíti azzal, hogy a felperes elmaradt jövedelme a 2019. február 7-től 2019. augusztus 31-ig tartó időszakban 866.600 forint volt, továbbá 2018. évre a III. rendű alperes jogelődje a felmentés miatt 54.000 forint cafeteria-juttatást nem adott ki részére.
- [22] Az elsőfokú ítéletnek a felmentés jogellenességére vonatkozó megállapítását és annak indokát (nem volt valós a felmentésben írt az az ok, hogy a munkáltató nem tudott kellő óraszámot biztosítani a felperes számára) egyik fellebbezés sem támadta. A másodfokú eljárásban a

felmentés jogellenességének ténye tehát már nem volt vitatott, mint ahogy a felmentést aláíró személy rendelkezési jogosultsága sem.

- [23] A Kjt. 2.§ (3) bekezdése folytán alkalmazandó Mt. 82. § (1) bekezdése értelmében köteles ezért megtéríteni a munkáltató a közalkalmazotti jogviszony jogellenes megszüntetésével összefüggésben okozott kárt. Az Mt. 82. § (2) bekezdése alapján elmaradt jövedelem címén a kártérítés nem haladhatja meg a munkavállaló 12 havi távolléti díjának összegét. A felperes utolsó nyilatkozata szerint elmaradt jövedelemként 866.600 forintot követelt a III. rendű alperestől a közalkalmazotti jogviszony megszűnésétől, 2019. február 7-től az alapítványi iskolánál létesített munkaviszonya fennálltaig, 2019. augusztus 31-ig (Bíróság 131.M.70.001/2020/31. számú jegyzőkönyv). Ezt követően ugyanis a képzettségének és szolgálati idejének megfelelő besorolás alapján ugyanolyan illetményben részesült, mint a III. rendű alperesnél. Az elmaradt jövedelem összegét a III. rendű alperes nem vitatta.
- [24] Azt a felperes fellebbezésében írt körülményt, hogy az elmaradt jövedelem összegét számítási hiba folytán tévesen jelölte meg, és a helyes összeg 973.168 forint, a másodfokú eljárásban figyelembe venni nem lehetett. Az összeg ugyanis – amennyiben hibás - nem az elsőfokú bíróság, hanem a felperes által ejtett számítási hibából eredt, így a Pp. 353.§-a folytán alkalmazandó 352.§ (1) bekezdése szerinti kijavításnak nem volt helye. A III. rendű alperestől követelt összeg felemelése valójában meg nem engedett keresetváltoztatásnak minősül a Pp. 7. § (1) bekezdés 12.b) pontja, valamint a Pp. 373. § (2)-(5) bekezdései szerinti feltételek fennállásának hiányában, amelyet a másodfokú bíróság a 6. sorszámu végzésével elutasított a Pp. 373. § (1) bekezdése alapján. A Pp. 521. § (2) bekezdés utolsó fordulata szerint eltérő szabályt alkalmazni nem lehetett, hiszen a felperes felemelt összegű követelése nem az elsőfokú tárgyalás berekesztését követően vált esedékessé.
- [25] A felperes fellebbezésének legnagyobb tétele a 3.000.000 forint sérelemdíj iránti igény volt, amelyet azért utasított el az elsőfokú bíróság, mert az Mt. 9.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. év V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:45. § (1) és (2) bekezdésében írt becsület- és jóhírnévsértést nem tartotta megállapíthatónak. Ezzel a következtetéssel a másodfokú bíróság is egyetértett, annak indokát azonban az alábbiakkal egészíti ki.
- [26] A becsület megsértése akkor valósul meg, ha valakiről indokolatlanul bántó, lealacsonyító, vádaskodó véleményt nyilvánítanak (BH2002. 352.); a jóhírnév megsértése pedig valótlan tény állítását, híresztelést, vagy való tény hamis színben való feltüntetését jelenti. A személyre vonatkozó, objektíve valótlan tényállítást kifejező közlés is csak akkor minősül jogsértésnek, ha a közmegítélés szerint a tényállítás alkalmas arra, hogy a sértett társadalmi megítélését hátrányosan befolyásolja (BH2010. 294.). Az írásba foglalt felmentés azonban sem indokolatlanul bántó, sem valótlan tényállítást vagy véleménynyilvánítást nem tartalmaz a felperes személyére vonatkozóan. Az a körülmény, hogy a munkáltató nem tud a jogszabályi előírásnak megfelelő számú tanórát biztosítani a felperes számára a folyamatos tanulóihiány miatt, a munkáltatóra nézve bizonyult valótlan ténynek, ezért a felperes jóhírnévét nem sérthette.
- [27] A jogellenes munkáltatói intézkedés önmagában – személyiségi jogsértés megállapíthatósága nélkül - nem teremt alapot sérelemdíj követelésére (Kúria Mfv.II.102/10.249/2019/5.). A jogellenes felmentés személyiségi jogsértés hiányában, többlettényállási elem nélkül sérelemdíj követelésére nem jogosítja fel tehát a felperest a korábbi – az elsőfokú eljárásban részben bizonyított, illetve részben a fellebbezésében új tényként közölt, ezért a Pp. 373. § (2) bekezdése szerint figyelembe nem vehető - aktív munkássága és szakmai tisztségei ellenére sem. Sérelemdíjat ugyanis csak az követelhet az őt ért nem vagyoni sérelemért, akit a személyiségi jogában megsértenek [Ptk. 2:52. § (1) bekezdése].

- [28] A felperes többlettényállásként hivatkozott arra, hogy a III. rendű alperes jogelődje az Mt. 6. § (2) bekezdésében írt jóhiszeműség és tisztesség elvébe ütköző módon járt el vele szemben, mert a jogviszonya megszüntetésére valójában nem az írásba foglalt felmentésben írt okból került sor, hanem retorzióként, mivel 2018. nyarán igazgatói állásra pályázott, amely pályázatot végül eredménytelennek nyilvánítottak. Itt rögzíti a másodfokú bíróság, hogy a munkáltatói felmentési jog gyakorlása jogellenessé válik abban az esetben, ha bizonyítottan rendeltetésével össze nem férő célból, bosszúból, zaklatásszerűen gyakorolták, illetve ilyen eredményre vezet (MK 95.). E magatartás kimeríti az Mt. 7. § (1) bekezdésében szabályozott joggal való visszaélés tilalmát. Az elsőfokú bíróság ítélete részletes indokolást ebben a körben nem tartalmaz, azonban a szükséges bizonyítási eljárást a felek indítványai alapján lefolytatta.
- [29] tanú1 tanú azt vallotta, „a felperes utalt arra, hogy meg vagyunk félemlítve, mindenki fél, de azt nem lehetett érteni, hogy mitől. Vissza is kérdeztem, hogy mire gondol, de nem mondta meg” (Bíróság1 31.M.70.001/2020/12. számú jegyzőkönyv). Ugyanebben a jegyzőkönyvben Név11, a másik pályázó előadta, hogy a pályázata miatt nem érte hátrány, retorzióban nem részesült, semmilyen problémája nem volt a korábbi és az új igazgatóval. A tanúként kihallgatott Név12 elmondta, hogy a pályázatra alacsony támogatottság érkezett, így egyik jelölt sem került kinevezésre, a pályázat eredménytelen lett; retorziót nem említett (Bíróság1 31.M.70.001/2020/24. számú jegyzőkönyv).
- [30] A felperes által idézni kért tanú2 tanú úgy nyilatkozott, hogy akik a felperesre szavaztak, azokat vagy alacsonyabb beosztásba helyezték vagy elbocsátották, „vagyunk így egy páran”. Ugyanakkor vallomásából kiderült, hogy a szavazás titkos volt, azon ő nem is vett részt, és a jogviszonya közös megegyezéssel szűnt meg (Bíróság1 31.M.70.001/2020/21. számú jegyzőkönyv). Vallomását ezért a másodfokú bíróság nem tudta hiteles forrásként értékelni. Ugyanebben a jegyzőkönyvben Név13 munkatárs azt vallotta, hogy az igazgatói pályázat utáni eseményeket retorziónak lehet nevezni. Nyilatkozatát azonban a másodfokú bíróság nem tekintette pártatlan vallomásnak annak fényében, hogy vele szemben lopás miatt azonnali hatályú felmondást gyakorolt a munkáltató; a lopás alapjául szolgáló cselekményét pedig maga is elismerte. tanú3 tanú ugyanezen jegyzőkönyvbe foglalt előadása szerint megfigyelték azokat, akik támogatták a felperest. A megfigyelés tényét viszont a másodfokú bíróság nem tartotta elegendő indoknak annak megállapításához, hogy a pályázata miatt került sor a felperes felmentésére. A felperes így nem tudta azt bizonyítani, hogy vele szemben az igazgatói pályázat benyújtása miatt alkalmaztak retorziót, és a felmentésének a leírtakkal szemben más indoka volt.
- [31] Külön sérelmezte a felperes, hogy tisztességtelenül járt el vele szemben a munkáltató, amikor olyan időpontban közölte a jogszerűtlen felmentést, amikor nem volt esélye a képzettségéhez, szakmai elismertségéhez, viselt tisztségeihez méltó munkát vállalni az iskolaév megkezdésére figyelemmel, és kötelezettsége ellenére nem is ajánlott fel részére másik álláshelyet a III. rendű alperes jogelődje. tanú1 megbízott igazgató tanúvallomásából azonban megállapítható volt, hogy ameddig az igazgatói pályázatot nem bírálták el, addig nem vált világossá, hogy igazgatóként elegendő-e 6 tanórát biztosítani a felperes számára vagy sem. A pályázatot augusztus közepén nyilvánították eredménytelenné, az igazgató kinevezésére egyébként az illetékes miniszter lett volna jogosult. A tagintézmény megbízott igazgatója 2018. augusztus 21-én érdeklődött az intézmény főigazgatójánál, az ő előzetes hozzájárulásával augusztus 23-án tájékoztatta a felperest arról, hogy valószínűleg a felmentésére fog sor kerülni. A felperes nyilatkozata alapján még le kellett folytatni az eljárást annak kiderítése érdekében, hogy a fenntartónál van-e más, a felperes által betölthető üres munkakör. Az Agrárminisztérium Agrárszakképzési Főosztálya 2018. szeptember 4-én adott nemleges választ (Bíróság 3.M.118/2018/6. szám), így végül 2018. szeptember 6. napján lehetett kézbesíteni a felperesnek az írásbeli felmentést. A felmentés szeptember eleji közlését ezért a másodfokú

bíróság nem minősítette tisztességtelennek, és a felperes által hiányolt megelőző eljárást is lefolytatta a munkáltató.

- [32] Ugyanakkor itt utal arra a másodfokú bíróság, hogy az eljárás tisztességtelenségének, illetve a joggal való visszaélés megállapíthatóságának esetén sem lenne sérelemdíj megfizetésére kötelezés a jogkövetkezmény, hanem a felmentés egyébként már megállapított jogellenességének további okból történő kimondására lenne lehetőség. Általános jogelv sérelme ugyanis, konkrét személyiségi jogsértés hiányában – a fent kifejtettek szerint – sérelemdíj iránti igényt nem alapoz meg.
- [33] A konkrét személyiségi jogsértés körében rámutat a másodfokú bíróság arra a körülményre, hogy habár a felperes kifejezetten nem jelölte meg a Ptk. 2:43.§ a) pontjában írt egészséghez fűződő jogot mint megsértett személyiségi jogát, érvelése azt jól felismerhetően körülírta. Arra hivatkozott, hogy több évtizedes pedagógusi szakmai munkáját nullázta le a jogszerűtlen felmentés, elismert szakemberként, szaktanácsadóként, mesterpedagógusként érte őt igazságtalanság, amely miatt nem tudott aludni, gondolkodni, depressziós lett, vérnyomás-problémákkal küzdött, egészségi állapota leromlott, a becstelen eljárás testileg, lelkileg megviselte, és édesanyja is agyvérzést kapott (Bíróság1 31.M.70.001/2020/4. és 9. szám). A megjelölt egészségkárosodások kialakulásának és azoknak a jogszerűtlen felmentéssel való okozati összefüggésének bizonyítása a Pp. 265. § (1) bekezdése szerint a felperest terhelte, aki bizonyítékként vállalta benyújtani a háziorvosi és üzemorvosi okiratokat. A Bíróság1 31.M.70.001/2020/11. száma alatt csatolt háziorvosi igazolás azonban nem volt alkalmas a testi és lelki egészségkárosodásának alátámasztására. Név14 orvos ugyanis csupán annyit igazolt, hogy a felperes a 2018. augusztus 23. előtti időszakban magasvérnyomás panasszal nem jelentkezett a praxisában; hogy azóta kialakult-e nála ez vagy más betegség, nem igazolta. A felperest saját előadása szerint depresszióval nem kezelték, pszichológushoz nem járt.
- [34] A személyiségi jogsértésben megnyilvánuló nem vagyoni sérelem létrejöttét és a jogviszonya jogellenes megszüntetésével fennálló okozati összefüggést tehát - tájékoztatás és felhívás ellenére - nem bizonyította a felperes. Helyesen járt el ezért az elsőfokú bíróság, amikor a bizonyítás sikertelenségének a jogkövetkezményeként elutasította a felperes sérelemdíj iránti igényét.
- [35] A dologi kárigények kapcsán a másodfokú bíróság az alábbiakra mutat rá.
- [36] A felperes az álláskereséssel összefüggésben állította, hogy 2018. évben 60 iskolát keresett meg írásban, ebből 39-et személyesen is, majd 2019. évben folytatta a keresést annak érdekében, hogy megfelelő állást találjon. Részletes kimutatásokat csatolt a megkeresett iskolák nevérol, lakóhelyétől való távolságáról, a felmerült üzemanyag- és parkolási költségről, kimunkálva a nyomtatási és postaköltséget, valamint a telefonköltséget is elszámolta. Az eljárás során mindvégig azt hangsúlyozta, hogy a tanév megkezdését követően közölt felmentés hátrányos helyzetbe hozta, hiszen a tanévkezdésre a tanári kart mindenhol feltöltötték, ezért kétségbeesetten igyekezett állást találni. Noha bármilyen állást elvállalt volna már, folyamatos elutasításba ütközött.
- [37] Kiemeli a másodfokú bíróság, hogy a per során a felperes maga csatolta a Belügyminisztérium által működtetett Közigazgatási Állásportálnak azt a tájékoztatását, hogy a kozigallas.hu címen 2018. augusztus és szeptember hónapokban milyen üres közalkalmazotti álláshelyeket hirdettek meg pályázatra oktatási intézményekben (Bíróság 3.M.118/2018/49.). Ebből a felperes hét állást talált olyannak, amelyet betölthetett volna, ha arról tájékoztatják. A felmentés közlését követő szűkebb időintervallumban, 2018. szeptemberében két kollégiumi nevelőtanári és egy fejlesztőpedagógusi állás betöltésére volt alkalmas saját véleménye szerint. A III. rendű alperes felvetésére pedig elismerte, hogy a pályázatok elsődlegesen elektronikusan zajlanak, a személyes megjelenésre valójában nincs

szükség. Maga hívta fel a figyelmet továbbá arra, hogy ezekre a helyekre pályáznia sem kellett volna, mert áthelyezéssel megoldható lett volna a jogviszonyváltás. Habár nem kívánta megnevezni jelenlegi munkáltatóját, előadásából kiderült, hogy nem a lakóhelye szerinti Tolna megyében, hanem Bács-Kiskun megyében vállalt munkát, ebből következően a távolság nem volt elsődleges szempont számára.

- [38] Amennyiben tehát a felperes a kozigallas.hu internetes honlapon 2018. szeptemberében utánanézt, úgy a fenti álláshelyek közül bizonyosan választhatott volna. Az elektronikus jelentkezéssel és levelezéssel pedig elkerülhető lett volna az üzemanyag-, parkolási, nyomtatási, posta- és telefonköltség. E költségek tehát a személyes ráhatás érdekében, de szükségtelenül merültek fel, a felperes saját döntésén alapultak, ezért azokat a III. rendű alperesre terhelni nem lehet az Mt. 6.§ (1) bekezdéséből következően. Erre tekintettel az elsőfokú bírósággal egyezően nem látta indokoltnak a másodfokú bíróság a felperes által megjelölt intézmények megkeresésére vonatkozó bizonyítási indítvány teljesítését annak alátámasztására, hogy valóban személyesen járt ott, illetve jelentkezési anyagot küldött oda postai úton.
- [39] Ami a szolgáltatási lakásból való kiköltözés és festés költségét illeti, a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bíróságtól eltérő véleménye szerint ez a költség a jogellenes felmentés okán merült fel. Hiszen amennyiben a felmentésre nem kerül sor, úgy a felperes a szolgáltatási lakást a továbbiakban is használhatta volna, azaz az okozati összefüggés fennáll. Ugyanakkor a felperes e költségek egyes tételeit, összetevőit, illetőleg tényleges felmerülését nem igazolta. A szolgáltatási lakás festésére vonatkozóan annyit adott elő, hogy azt maga tette rendbe, de hogy ebből mennyit számolt el munkadíjnak, mennyit anyagköltségre és ezen belül mire, illetőleg a kiköltözés költsége pontosan mit takar, nem részletezte. A hiányos tényadatok miatt nem találta elrendelhetőnek a másodfokú bíróság sem a felperes által az elsőfokú eljárásban előterjesztett szakértői bizonyítást. Bizonyítottság hiányában pedig az e tételekre vonatkozó kereset elutasításával a másodfokú bíróság szintén egyetértett.
- [40] Nem volt kétséges a perben, hogy az 5.000 forint értékű karácsonyi csomag nyújtására vonatkozó jogszabályi kötelezettsége a III. rendű alperes jogelődjének nem volt, és szabályzat sem rendelkezett erről. Ezért elfogadta a másodfokú bíróság is, hogy az igazgató diszkrecionális jogkörébe tartozott annak eldöntése, kinek ad karácsonyi csomagot és kinek nem, az erre vonatkozó kereseti kérelem ezért – a felmentés jogellenessége ellenére - szintén alaptalan volt.
- [41] A felperes cafeteria-juttatás iránti igényét viszont alaposnak ítélte a másodfokú bíróság. A III. rendű alperes jogelődjének cafeteria-szabályzata (Bíróság2 3.M.118/2018/45/2.) értelmében 2018. évben nettó 120.000 forint juttatásban részesült a közalkalmazottak teljes köre, a lengyeli tagintézmény esetében a munkáltató melegítkeztetés-támogatás formájában nyújtotta azt. A III. rendű alperes védekezése szerint azért nem járt cafeteria a felperesnek, mert az a szabályzat értelmében a felmentési időnek a munkavégzés alóli mentesítés idejére nem adható. Miután azonban a felperes felmentése és a munkavégzés alóli mentesítése is jogellenes volt, az Mt. 82.§ (1) bekezdése folytán a munkáltató köteles megtéríteni a felperesnek a cafeteria-juttatást, amelynek igénybevételeitől a III. rendű alperes jogelődje jogellenesen zárta el őt. A felperes által követelt 54.000 forintot a III. rendű alperes összegében nem, csupán jogalapjában vitatta. Nem értett egyet ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság indokolásával, amely szerint azért kellett elutasítani e vonatozásban a keresetet, mert nem látta bizonyosnak, hogy a felperes a felmentése hiányában továbbra is igénybe vette volna a melegítkezés-szolgáltatást.
- [42] A másodfokú bíróság az okozati összefüggésre figyelemmel e kártétel vonatkozásában részben megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét, és kötelezte a III. rendű alperest a felperes javára 54.000 forint cafeteria-juttatást megfizetésére.

- [43] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében a Pp. 383. § (2) bekezdése szerint részben megváltoztatta, és az alperes marasztalását ezzel az összeggel felemelte, miután a kötelezett személyét pontosította.
- [44] Amellett, hogy az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása a perköltség viselésére is kihatott, alaposnak találta a másodfokú bíróság a III. rendű alperes perköltségre vonatkozó fellebbezését, és nem osztotta e körben a felperes álláspontját az alábbiak miatt.
- [45] Amennyiben a munkavállaló a munkáltató jogellenes jogviszony-megszüntetése miatt kártérítést, azaz pénzkövetelést érvényesít, a pertárgy értékének meghatározásakor az általános szabály irányadó (EBH2018. M.17.) A pertárgyérték ebből következően, a Pp. 512. § (1) és (2) bekezdésére és a 83. § (4) bekezdésére is tekintettel, az elsőfokú eljárásban 5.152.139 forint volt (Bíróság 3.M.118/2018/16.), ehhez képest a felperes 920.600 forintban, azaz kerekítve mintegy 20 %-ban lett pernyertes.
- [46] A perköltség-viselésre vonatkozó elsőfokú rendelkezést meg kellett változtatni ezért oly módon, hogy a felperes köteles perköltséget fizetni a III. rendű alperesnek a Pp. 83. § (2) bekezdése értelmében, amelyet a másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) és (2) bekezdése alapján mérlegeléssel 300.000 forintban határozott meg, mivel a benyújtott költségigényt (Bíróság 1 31.M.70.001/2020/27.) a pertárgyérték alapján eltúlzottnak ítélte.
- [47] Az elsőfokú eljárás során 13.695 forint állam által előlegezett tanúdíj merült fel, ennek a pervesztességével arányos részét, azaz 20 %-át köteles a III. rendű alperes megfizetni külön felhívásra; annak összegét ezért a másodfokú bíróság leszállította 2.740 forintra. A fennmaradó tanúdíjat a felperes munkavállalói költségkedvezménye folytán az állam viseli.
- [48] A fellebbezési eljárásban a felperes 3.366.763 forint pertárgyértékű fellebbezése eredménytelen volt, ennek 2,5 %-a, azaz 84.200 forint ügyvédi munkadíj járna a III. rendű alperesnek. A III. rendű alperes fellebbezése alapvetően szintén sikertelen volt, a pertárgy értéke ehhez kapcsolódóan 866.600 forint, ennek 2,5 %-a, 21.600 forint járna a felperesnek ügyvédi munkadíj címén. A két összeget egybeszámítva a felperes köteles megfizetni a III. rendű alperesnek 62.500 forint másodfokú eljárásban felmerült részperköltséget a Pp. 83. § (2) bekezdése és a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, valamint (5) bekezdése alapján.
- [49] Mindkét fellebbezés vonatkozásában a feljegyzett eljárási illetéket az állam viseli a Pp. 102.§ (1) és (6) bekezdése értelmében, mert a felperes a Pp. 525. §-a szerinti munkavállalói költségkedvezményben részesült, az alperes pedig illetékmentes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 4. § (1) bekezdése és 5. § (1) bekezdés c) pontja értelmében.
- [50] A másodfokú bíróság az ítéletét tárgyaláson kívül hozta meg a Pp. 376. §-a alapján.

Pécs, 2021. április 29.

Dr. Tolnai Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Vogycska Petra s.k. előadó bíró, Dr. Berki Csilla s.k. bíró